

GETTY

Un mirall contra la xenofòbia d'extraradi

JORDI
GARRIGÓS

Per què els barris d'extraradi són punts neuràlgics de l'extrema dreta? Com és que una part de la classe obrera, oprimida i sovint marginal, no s'uneix en una lluita comuna contra el capital i les seves múltiples ramificacions, en comptes d'abraçar el feixisme i fixar la diana en qui és diferent? A *La invasión del pueblo del espíritu*, novel·la de Juan Pablo Villalobos, no hi ha respostes sobre aquest fenomen, molt estudiat per sociòlegs i politòlegs, però posa un mirall amb un enfocament definit: l'antifeixisme.

Cinquena novel·la en deu anys d'aquest mexicà resident a Barcelona, a les quals cal sumar *Yo tuve un sueño*, assaig periodístic publicat el 2018 al voltant d'infants que travessen la frontera entre Mèxic i els Estats Units. Amb aquesta obra, Villalobos completa una dècada publicant a Anagrama i convertit en un dels autors bandera de l'editorial barcelonesa: jurat del premi Herralde, que ell mateix va guanyar el 2016, i amb una bona legió de seguidors al darrere. Centrant-nos en *La invasión del pueblo del espíritu*, s'hi narra la història del Max i el Gastón, dues persones migrades arribades fa una pila d'anys a la perifèria de Barcelona. El Max acaba de tancar

LA INVASIÓN
DEL PUEBLO
DEL ESPÍRITU
JUAN PABLO
VILALOBOS
ANAGRAMA
232 PÁG. / 18,90 €

el seu restaurant (s'entén que de cuina mexicana), venut recentment a comerciants xinesos de la zona, i el Gastón cultiva un camp que podria treure's de sobre, si calgués, per ajudar el seu amic Max. És la trama principal d'una obra que descriu un barri on afloren tensions entre comunitats, conflictes identitaris i teories conspiradores.

Identitats perdudes

S'hi parla d'apatrides que han perdut qualsevol arrelament amb el passat, i que viuen un present i futur no especialment encoratjadors. Una novel·la tendra i gens cínica que acaba convertida en un elogi incorruptible de l'amistat: tot i les

diverses ramificacions que ballen per la novel·la –xenofòbia, violència, malalties mentals–, la màxima que en sobresurt és tot el que estem disposats a fer pels col·legues. El que sigui, el que calgui. En aquest llibre són el Gastón i el Max, i també el Gastón i el Gato, el seu gos moribund, i el Gastón i el Pol, el fill del Max. En una tribu en què tothom ha perdut el cap, el Gastón, que sembla tenir els nervis fent una migdiada eterna, és l'eix, el guardià de la calma i la serenitat. Amb el seu antic company de batalles patint una severa depressió, el fill d'aquest, un quadre d'estress posttraumàtic mastodòntic, i el seu quisso sent un mort en vida, s'erigeix com l'heroi de la novel·la, l'únic de tota aquesta colla de perdedors que no es pot permetre el luxe de descarrillar.

Sense ser una comèdia, *La invasión del pueblo del espíritu* et roba somriures i et fa jugar. L'escriptura detallista de Villalobos ja t'hi porta habitualment, però en aquesta obra hi ha tres recursos que et torcen el gest: el cas omís a les nacionalitats, substituïdes per la zona del planeta d'on provenen els personatges que van apareixent a la trama; la relació dels dos amics, que insinua un cert fet romàntic sense acabar de ser-ho com a mínim per una de les bandes, i el fil conductor, temporal i metafòric, que marca el millor jugador de futbol del planeta. Messi, i els seus problemes estomacals del 2015, són també ben presents a l'obra.

Una novel·la extraordinària que es llegeix d'una tirada i que consolida Villalobos entre els grans escriptors de la ciutat. Els qui hi entreu trobareu un espai on es qüestionen les identitats i es mostra l'absurditat de veure migrats d'extraradi odiant altres migrats d'extraradi. Les històries de desarrelament com aquestes són tan valuoses com un tractat de sociologia, sobretot si veus que al teu costat sempre hi ha un amic per donar-te un cop de mà, que és el que mai apareix als manuals. ♦